
SFS 1994:1412 Lag
Utkom från trycket
den 12 december 1994

om ändring i rättegångsbalken;

utfärdad den 1 december 1994.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om rättegångsbalken
dels att 23 kap. 1, 3, 8 och 22 §§, 27 kap. 7 § och 48 kap. 2, 4, 5, 6,
9 och 10 §§ skall ha följande lydelse,
dels att det i 48 kap. skall införas en ny paragraf, 5 a §, av följande
lydelse.

23 kap.

1 §² Förundersökning skall inledas så snart det på grund av angivelse
eller av annat skäl finns anledning att anta att ett brott som hör under
allmänt åtal har förövats.

Förundersökning behöver dock inte inledas, om det är uppenbart att
brottet inte går att utreda. Att förundersökning inte behöver inledas i
vissa andra fall följer av 4 a § och 22 §.

¹ Prop. 1994/95:23, bet. 1994/95:JuU2, rskr. 1994/95:40.

² Senaste lydelse 1982:184.

Om det krävs angivelse för att brottet skall höra under allmänt åtal, får förundersökning trots det inledas utan angivelse, om det innebär fara att avvakta en angivelse. I så fall skall målsäganden underrättas snarast. Om denne då inte anger brottet till åtal, skall förundersökningen läggas ned.

3 §³ Beslut att inleda en förundersökning skall fattas av polismyndighet eller åklagaren. Har förundersökningen inletts av polismyndighet och är saken inte av enkel beskaffenhet, skall ledningen av förundersökningen avseende brottet övertas av åklagaren, så snart någon skäligen kan misstänkas för brottet. Åklagaren skall också i annat fall överta ledningen när det är påkallat av särskilda skäl.

När förundersökningen leds av åklagaren, får han vid undersökningens verkställande anlita biträde av polismyndigheten. Han får också uppdra åt polisman att vidta en viss åtgärd som hör till förundersökningen, om det är lämpligt med hänsyn till åtgärdens beskaffenhet.

Innan förundersökning hunnit inledas, får polisman hålla förhör och vidta andra utredningsåtgärder som är av betydelse för utredningen.

8 §⁴ På tillsägelse av en polisman är den som befinner sig på den plats, där ett brott förövas, skyldig att medfölja till ett förhör som hålls omedelbart därefter. Väger han utan giltig orsak, får polismannen ta med honom till förhöret.

Vad som sägs i första stycket gäller också den som befinner sig inom ett område i anslutning till den plats där ett brott nyligen förövats, om det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i fyra år. Detta gäller också vid försök till ett sådant brott.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller även innan förundersökning hunnit inledas.

22 §⁵ Förundersökning enligt detta kapitel behöver inte genomföras, om det ändå finns tillräckliga skäl för åtal och det gäller ett brott som inte kan antas föranleda någon annan påföljd än böter eller ett sådant brott som avses i 45 kap. 2 § första eller andra stycket.

Vill åklagaren utvidga väckt åtal, får det ske, utan att förundersökning enligt detta kapitel ägt rum.

27 kap.

7 §⁶ Då rätten förordnar om beslag eller fastställer verkställt beslag, skall, om inte åtal redan har väckts, rätten utsätta den tid, inom vilken åtal skall väckas. Tiden får inte sättas längre, än vad som är nödvändigt.

³ Senaste lydelse 1969:588. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

⁴ Senaste lydelse 1991:666.

⁵ Senaste lydelse 1975:670.

⁶ Senaste lydelse 1989:650. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

Om den tid som avses i första stycket är otillräcklig, får rätten medge förlängning av tiden, om framställning om detta görs före tidens utgång.

48 kap.

2 §⁷ Föreläggande enligt detta kapitel innebär att den misstänkte till godkännande omedelbart eller inom viss tid föreläggs ett bötesstraff, fastställt vid strafföreläggande efter vad åklagaren anser att brottet bör föranleda och vid föreläggande av ordningsbot efter vad som bestäms enligt 14 §.

Är brott förenat med egendoms förverkande, annan sådan särskild rättsverkan eller särskild rättsverkan i form av avgift enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond, skall också denna föreläggas den misstänkte till godkännande. Av 5 a § framgår att ett strafföreläggande också får omfatta ett enskilt anspråk som avser betalningsskyldighet.

4 §⁸ Strafföreläggande får utfärdas beträffande brott, för vilket böter ingår i straffskalan, dock inte normerade böter.

Det finns särskilda bestämmelser om strafföreläggande för brott som har begåtts av någon som är under arton år.

5 §⁹ Strafföreläggande får inte utfärdas, om förutsättningar för allmänt åtal inte föreligger, om i föreläggandet inte tas upp alla brott av den misstänkte, vilka enligt åklagarens vetskap föreligger till bedömning,

om målsäganden förklarar, att han avser att föra talan om enskilt anspråk i anledning av brottet som avser annat än betalningsskyldighet eller

om talan om företagsbot skall föras i anledning av brottet.

5 a § Har målsäganden anmält enskilt anspråk avseende betalningsskyldighet i anledning av brottet och är omständigheterna sådana att åklagaren enligt 22 kap. 2 § första stycket är skyldig att utföra målsägandens talan, skall också det enskilda anspråket föreläggas den misstänkte till godkännande.

6 §¹⁰ Strafföreläggande avfattas skriftligen och undertecknas av åklagaren.

Föreläggandet skall innehålla uppgift om

1. den misstänkte,

2. brottet med angivande av tid och plats för dess begående samt övriga omständigheter som behövs för att känneteckna det,

⁷ Senaste lydelse 1994:420.

⁸ Senaste lydelse 1993:200.

⁹ Senaste lydelse 1986:649.

¹⁰ Senaste lydelse 1968:193.

3. den eller de bestämmelser som är tillämpliga när det gäller brottet,
4. det straff och den särskilda rättsverkan, som föreläggs den misstänkte,
5. det enskilda anspråk som föreläggs den misstänkte med uppgift om målsäganden och de omständigheter som anspråket grundar sig på.

9 §¹¹ Strafföreläggande godkänns genom att den misstänkte undertecknar och tillställer behörig mottagare en förklaring, att han erkänner gärningen och godtar det straff och den särskilda rättsverkan samt det enskilda anspråk som upptagits i föreläggandet. Närmare bestämmelser om vem som skall motta sådan förklaring meddelas av regeringen.

Godkännande, som tecknas på annan handling än föreläggandet, gäller endast om det klart framgår vilket föreläggande som avses.

10 §¹² Skriftligt godkännande av strafföreläggande får i den misstänktes ställe lämnas av den som är ombud för honom, om det till åklagaren inges fullmakt i original. Fullmakten skall, utöver vad som följer av 12 kap., innehålla

1. förklaring att ombudet har rätt att godkänna strafföreläggande på den misstänktes vägnar,

2. uppgift om det brott som godkännandet får avse, varvid skall anges brottets art samt tid och plats för dess begående, samt

3. uppgift om den högsta bötespåföljd, den särskilda rättsverkan och det enskilda anspråk som den misstänkte är villig att godta.

Har sådan fullmakt getts in till åklagaren, får ombudet motta handlingar i saken på den misstänktes vägnar.

Denna lag träder i kraft, i fråga om 23 kap, 1, 3, 8 och 22 §§ och 27 kap. 7 § den 1 april 1995, och i övrigt den dag regeringen bestämmer.

På regeringens vägnar

STEN HECKSCHER

Lena Moore
(Justitiedepartementet)

¹¹ Senaste lydelse 1976:1137.

¹² Senaste lydelse 1976:1137.